Zaterdag 28 September 1946 — DAGBLAD — 63ste Jaargang No. 4922

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve s Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden, Suriname 2,50 gld.; en het buitenland 3 gld.

Hoofdredacteur Dr. Joh Hartog.. Tel. 1858; Postbus 80 Willemstad Red.-adres Conscientiessteeg 27

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14. Oranjestad: tel. 38.

Bevin eist einde van de Zenuwenoorlog

Noordamerikaans Senator beschuldigt Herstel-organisatie van hulp aan Russisch oorlogsapparaat

Heel Athene loopt uit om Koning George te begroeten

NIEUWE NOTA AAN JOEGOSLAVIË.

Het Noordamerikaanse Departement van Buitenlandse Zaken heeft een nieuwe nota aan Joegoslavië opgesteld in een poging de stroom van Noordamerikaans nieuws naar het land — welke stroom Donderdag door Tito's regering werd afgesneden als protest tegen de verspreiding van een critisch artikel — te herstellen. De Noordamerikaanse Ambassade (?) zeide, dat het artikel gereproduceerd werd door een multiplicator van de Voorlichtingsdienst zonder dat daartoe machtiging verkregen was. De inhoud van de nieuwe nota werd niet bekend gemaakt, doch de autoriteiten zeggen, dat daarin nadruk gelegd wordt op het Noordamerikaanse standpunt, dat er een wederzijdse inwisseling van nieuws moet zijn tussen de volken der wereld (Washington, (AP) 27.9).

DE VREDESCONFERENTIE.

Joegoslavië deelde te Parijs mede, dat het niet bereid is het verdrag met Italië te ondertekenen of zijn leger uit Noord-West Istrië terug te trekken, niettegenstaande men de „Franse linie" als grens van Triëst heeft aanvaard.

Tom (Connally (V.S.) zeide dat niemand hier bang vóor is en dat het ondemocratisch is zich niet neer te leggen bij de beslissing der Conferentie.

Visjinski: „Is het altijd democratisch om zich bij de meerderheid neer te leggen? Woodrow Wilson was in de minderheid bij zijn eigen volk en toch bleek hij later gelijk te hebben" (Parijs, (AP) 28.9).

KONING KOMT THUIS.

Koning George II van Hellas werd een overweldigende ontvangst bereid na zijn terugkeer van vijfjarige ballingschap. De Koning is vannacht uit Engeland in Zijn rijk aangekomen. Zijne Majesteit landde aan de kade van de Phaleron-baai en begaf zich voorts langs de ongeveer [illegible] kilometer lange weg door het hart van de stad, waar juichende duizenden stonden geschaard. Langzaam trok de stoet verder naar de cathedraal om een Te Deum aan te heffen voor de terugkeer des konings. Het koninklijke gezelschap zat in een open auto, terzijde waarvan vlaggen werden gedragen (Athene, (AP) 28.9).

NIEUWE CONFERENTIE IN ZICHT.

In November zal waarschijnlijk een Donau-conferentie worden gehouden tussen de Verenigde Staten, Rusland en de landen van Zuid-Oost Europa om het internationale verkeer op de Donau te bespreken. De conferentie vindt plaats in Wenen (op voorstel van de Verenigde Staten in de Veiligheidsraad (Lake Success, (AP) 28.9).

BEVIN VOORZIET GEEN OORLOG.

Ernest Bevin zeide in een rede: „Wij hebben kortelings uit Rusland de verzekering gekregen dat zij geen oorlog voorzien. Ik doe dat ook niet, maar ik weet ook niemand die om oorlog vraagt. Er woedt echter nog een oorlog, die eerst op moet houden, willen we vrede krijgen: de zenuwenoorlog, die enkele ongelukkige landen beroert" (Londen, (AP) 28.9).

DE UITSPRAAK IN NEURENBERG.

Meer dan 200 journalisten worden Maandag verwacht om de uitspraak in Neurenberg te verslaan. Tien landen zijn vertegenwoordigd en men vermoedt dat het telegraaf- en radiokantoor die dag meer dan een millioen woorden zal moeten verwerken.

Voor de eerste maal sedert de overgáve van Duitsland zullen alle radiostations in de Duitse taal met elkander verbonden worden (Neurenberg, (AP) 28.9).

RUSLAND VRAAGT TURKIJE.

Buitenlandse Zaken te Moskou deelde mede, dat Rusland aan Turkije had gevraagd om directe eenzijdige besprekingen te openen omtrent het toekomstig toezicht op de Zee-engten. Deze bijeenkomst zou vooraf gaan aan die waaraan de andere landen-ondertekenaars van de Montreux-conventie deelnemen (Moskou, (AP) 28.9).

BESCHULDIGING AAN HET ADRES VAN DE HERSTEL-ORGANISATIE.

Senator Standfell, Republikein van Kentucky, zeide in een verklaring, dat de Herstel-Organisatie „vol communisten" zit en de goederen die zij zendt naar de gebieden onder de Sovjet-heerschappij worden gebrukt om het Russisch oorlogsapparaat op te bouwen. Hij zeide, dat 2.750.000.000 dollar aan goederen van de Herstel-Organisatie werd geleverd door de Verenigde Staten en dat een groot deel ervan naar Joegoslavië, Polen „en andere landen onder de Sovjet-heer schappij" werden gezonden.

De Senator beweerde, dat de goederen welke naar die landen gezonden worden, „ongetwijfeld worden gebracht in handen van de Sovjet-regering en worden gebruikt om haar eigen oorlogsapp.. op te bouwen, terwijl de legers van Tito tot de tanden gewapend gereed staan om op elk ogenblik een aanval te kunnen doen op de Noordamerikaanse soldaten in en om Triëst" (Washington, (AP) 27.9).

JOHN LEWIS ZIEK.

John L. Lewis, Voorzitter van de Verenigde Mijnwerkers, heeft een acute aanval van apendicitis gehad en werd onderworpen aan een spoedoperatie. De dokter deelde naderhand mede, dat de operatie goed geslaagd is en dat de toestand van Lewis goed is (Washington, (AP) 27.9).

„QUEEN MARY" VESTIGT NIEUW RECORD.

Officieren van het lijnschip „Queen Mary" deelden bij aankomst te Southampton mede, dat het schip een nieuw record gemaakt heeft voor de oversteek van de Atlantische Oceaan. De reis van Halifax uit duurde drie dagen, vijftien uren en 48 minuten. (Southhampton, (AP) 27.9).

OPONTHOUD VOOR KLM-VLIEGTUIG.

De „Exchange Telegraph" meldt in een bericht uit Lissabon, dat het lijnvliegtuig van de KLM dat de dienst tussen Amsterdam en Lissabon onderhoudt, een dag te laat aankwam omdat de Spanjaarden het dwongen in Spanje te dalen.

Volgens het bericht zou de Nederlandse vlieger hebben medegedeeld, dat de Spaanse vliegers tot hem zeiden, dat zij de Nederlandse kleuren op het vliegtuig aanzagen voor Franse (Londen,

FILMSTAKING.

Voor de tweede opeenvolgende dag heerst er een filmstaking in Hollywood. De leider van de vakbond Herbert Sorrell deelde aan de pers mede: „Er kunnen doden vallen voordat dit afgelopen is, doch wij zijn niet in een stemming om met ons te laten sollen".

De productie is tijdelijk stopgezet bij Metro Goldwyn en Warner Brothers, de twee maatschappijen, die volgens Sorrell de voornaamste doelen van de staking zijn (Holywood, (AP) 27.9).

GELIJKE POSTTARIEVEN.

Het Departement der Posterijen te Washington deelde mede, dat met 1October te beginnen de luchtlijnen naar het buitenland verminderd zullen worden, maar dat een uniform tarief voor luchtpost naar alle vijf werelddelen zal worden ingevoerd. Momenteel heeft men 17 verschillende tarieven alleen al naar Latijns-Amerika. Het nieuwe tarief naar Zuid-Amerika zal zijn $ 0,10 per half Amerikaans ons. Naar Europa en Noord-Afrika zal zijn $ 0,15. Naar Zuid-Afrika, Azië en Australië $ 0,25 (Washington, (AP) 28.9).

PAUS BETER.

Op het Vaticaan werd medgedeeld, dat de Paus na enige weken rust op Castel Gandolfo er veel beter uitziet. De Heilige Vader zal tot midden October in Castel Gandolfo blijven. Voor de vacantie zeide 's Pausen lijfarts, dat de gezondheid van den Paus ernstig was. De Paus eet met grote smaak en is iets aangekomen (Vaticaanstad, (AP) 28.9).

HET LAATSTE BOEK VAN PROF. TITUS BRANDSMA.

Teresia van Jezus.

19 Januari 1942 werd pater Titus Brandsma gearresteerd en via Arnhem naar cel 577 in de Polizeifangus te Scheveningen overgebracht. Daar bracht hij een lang gekoesterd voornemen tot vervulling: een levensbeschrijving tegeven van zijn lievelingsheilige, de grote heilige Teresia van Avila. Hij had bij zich „Teresia van Avila" van Pastoor Kwakman dat hem niet geheel voldeed en „Jezus" van Verschaeve. Hij begon op gevangenispapier en vervolgde, toen dit niet voldoende bleek, op de marges en tussen de regels van het uiteen gescheurde boek van Verschaeve.

Na zijn overlijden in het gruwelkamp van Dachau werd het manuscript toegezonden aan den prior van de Carmel te Nijmegen. Zijn ordebroeder Dr. Brocardus Meyer, vulde het met een vijftal hoofdstukken aan en zo kon bij het Spectrum te Utrecht verschijnen **De grote heilige Teresia van Jezus.**

Wel zeer terecht zegt Dr. Meyer dat het boek niet onder gunstige voorwaarden is geschreven. Dat is dan ook duidelijk te merken. De compositie is zwak. Menigmaal wordt herhaald, wat reeds gezegd was, vooral in het hoofdstuk over koning Philips II en Teresia; dat overigens de verdienste heeft, de grote figuur van dezen, vooral ten onzent zo gesmaden vorst eens van andere zijde te belichten. Ook de vrouw van den hertog van Alva, voor ons, Nederlanders, onzaliger gedachtenis, had nauw contact met Teresia, ook tijdens het verblijf van den hertog in ons vaderland. Als Alva later bij den koning in ongenade valt, krijgt hij brieven van Teresia, die behoren tot de beste en schoonste welke zij schreef.

Er hangt over dit werk, ondanks zijn onvermijdelijke niet geringe tekortkomingen, de geur van de devote ziel van den schrijver-martelaar. Menigeen zal er prijs op stellen het te bezitten als een souvenir aan een onzer meest actieve, meest sympathieke katholieke voormannen op velerlei gebied, die blijmoedig zijn leven gaf, toen God dit van hem vroeg. Moge zijn geest onder ons voortleven en de geest van Teresia, zijn lievelingsheilige, naar wie als het ware zijn laatste gedachten zijn uitgegaan. (Msb.).

ZEVEN DUIZEND SS-ERS NAAR DE MIJNEN.

Op het ogenblik zijn 2000 politieke gedetineerden in de Limburgse mijnen tewerkgesteld.

Dr. R. C. T. Groothoff, de beheerder der mijnen, deelde mede, dat hij aan de regering had verzocht in totaal 7000 gedetineerden de gelegenheid te geven in de mijnen te gaan werken.

De mensen komen vrijwillig, aldus dr. Groothoff, en zij werken goed. Na de aanneming van de eerste 2000 is de tewerkstelling van anderen echter enige tijd stopgezet, om in de kampen de gelegenheid te geven de geestelijke en sociale verzorging en de bewaking bij het vervoer naar en van de mijnen beter te organiseren.

Dit is thans geschied en met de aanneming kan nu worden doorgegaan. In de regel worden SS-ers en personeel van de Kriegsmarine aangenomen.

Zij worden streng maar menselijk behandeld en getracht wordt, o.a. door het geven van behoorlijke voorlichting, hen weer geschikt te maken voor opneming in de maatschappij.

De tewerkgestelde gedetineerden krijgen loon en de gezinstoeslagen.

De Katholieken in de Verenigde Staten

Volgens de onlangs verschenen „Official Catholic Directory" bedraagt het aantal katholieken in de Verenigde Staten, Alaska en Hawaii thans bijna 24½ millioen, d.w.z. bijna een half millioen meer dan het vorig jaar. Rekent men de slappe, niet-praktiserende broeders mede, dan komt men op 30 millioen.

Andere statistische gegevens: de Noordamerikaanse hiërarchie telt vier kardinalen, 18 aartsbisschoppen, 135 bisschoppen en hulpbisschoppen; er zijn 38.980 priesters, 14.523 parochies en in totaal 11.150 katholieke inrichtingen van onderwijs.

Dat voor de katholieken in de Verenigde Staten het gebod van naastenliefde geen ijdele klank is, mag blijken uit het feit, dat onlangs onder leiding van de Oorlogshulp-Organisatie der National Catholic Welfare Conference in 117 Noordamerikaanse diocesen 13.500.000 kg. voedsel werd verzameld voor de door hongersnood geteisterde gebieden van Europa en Azië.

„De Oorlogshulporganisatie der N.C.W.C. heeft reeds voor $ 70.000.000 voor hulpverlening in 47 verschillende landen gedistribueerd en zij zal doorgaan, de lijdende mensheid over de gehele wereld te helpen, zolang er behoefte is", verklaarde Mons. O'Boyle, de directeur der Oorlogshulporganisatie der NCWC.

Deze organisatie was ook één van de eerste, die de noodzaak van het zenden van hulp aan Duitsland erkende. Tot op heden is 1.040.000 kg. voedsel naar Duitsland verscheept. Een andere katholieke organisatie, het Caritas-verbond, zorgt voor de distributie.

* * *

Een groep Engelse Rooms Katholieken heeft Fontains Abbey in Yorkshire gekocht, misschien een van de mooiste overblijfselen van religieuze kunst in Engeland. Het tot een majestueuze ruïne vervallen gebouw zal worden opgebouwd en opnieuw monniken van de Benedictijner-orde herbergen. De opzet van de kopers, onder wie zich oa. de Hertog van Norfolk bevindt, is een internationaal gedenkteken op te richten voor alle katholieken, die in de twee wereldoorlogen zijn gevallen.

De bouwvallen worden reeds gedurende de laatste 20 jaar door duizenden bezocht en een verkoopvoorwaarde bepaalt, dat het publiek ook in de toekomst toegang tot het klooster zal hebben.

* * *

In heel het onmetelijke gebied tussen Mantsjoerije en de nieuwe Pools-Russische grens is nog slechts één katholieke kerk in gebruik: het heiligdom van St. Louis te Moskou, behouden ten dienste van het Corps Diplomatique. Haar rector is de Noordamerikaanse priester George Laberge.

In Leningrad schijnt ook nog een katholiek kerkgebouw te bestaan, doch zonder priester. Een Franse pater, die in een Baltisch concentratiekamp door het Rode leger bevrijd werd, vertoefde alvorens te repatriëren een jaar in Rusland, en kon door bemoeiïngen van de Franse ambassade te Moskou „de twee laatste kerken" van de USSR bezoeken, schrijft de Linie.

* * *

Een hooggeplaatste Hongaarse katholieke woordvoerder heeft verklaard, dat er 100 katholieke priesters door de Hongaarse politieke politie werden vastgehouden en dat zich 10 geestelijken in gevangenschap van de N.K.V.D. de Russische geheime politie bevonden.

Herinnerd aan het bevel van generaal Swiridov, van het Russische leger, tot ontbinding der Hongaarse padvindsbonden, zei de katholieke zegsman, dat de Russen 1513 katholieke groepen hadden ontbonden, waaonder vele culturele groepen.

Geschiedenis in Wording — XXXV

Tito voelt zich sterk

Uit alles wat zich in en om de Balkan afspeelt, blijkt dat de man die zich Tito noemt en thans aan het hoofd staat van de Joegoslavische regering, zich met alle geweld in de aandacht van de wereld wil dringen. Blijkbaar op ingeving van Moskou schijnt hij een zodanige rol te spelen, dat hij de reactie der Westelijke landen kan uitlokken en daarbij peilen hoever zij bereid zijn te gaan.

De Sovjet Unie houdt zich daarbij voorzichtig op de achtergrond en ziet toe hoe het haar marionet zal vergaan. Men heeft gezien dat de Verenigde Staten van Noord-Amerika een starre houding zijn gaan aannemen ten opzichte van de Russische expansiepogingen en dat deze houding gehandhaafd is ondanks Henry Wallace en zijn aanhang. Met Tito kan men dus dit proefje nemen, te meer indien de man geen Croaat is, zoals gefluisterd wordt, maar een doodgewone Russische officier.

Er dus werpt Tito zich in de worsteling met den Noordamerikaansen Adelaar en den Britsen Leeuw. Hij schiet de vliegtuigen van Uncle Sam neer en wisselt scherp gestelde nota's met Washington; hij zendt zijn troepen over de grens met Hellas om er de communistische benden bij te staan in de overvallen op weerloze dorpen. En tenslotte pakt hij de Katholieke Kerk zelf aan door priesters te laten terechtstellen en opsluiten en zelfs Aartsbisschop Aloysius Stepinac van Zagreb, een algemeen bewonderd en geeerbiedigd man in Beograd voor het gerecht te slepen.

Men zal elders in dit blad lezen hoe Dictator Tito deze handeling verdedigt en liefst op een bijeenkomst van studenten uit elf vreemde mogendheden.

Blijkt hieruit al welk een belang hij hecht aan de huidige onderneming tegen de Katholieke Kerk, de dreigementen die hij uit aan het adres van hen die de politiek van zijn regering pogen weerstaan, laat zien dat hij zich sterk voelt, of ten minste doet alsof.

Tito, die beweert een Croaat te zijn, weet zeker dat het grotendeels Katholieke Croatië dezer dagen over niets zozeer zal denken en spreken als over het proces tegen Mgr. Stepinac. Het is een gevaarlijk spel dat Tito speelt, doch als hij het wint zal zijn macht en daarmede de macht van Moskou in niet onbelangrijke mate toenemen.

Croatië en zij die zich op de hoogte gehouden hebben van wat daar de laatste jaren is gebeurd, kennen Aartsbisschop Stepinac van Zagreb als een man die zich verzet heeft tegen elke dictatuur. Zij kennen hem als de man die het totalitairisme in al zijn vormen bestreden heeft — nationaal — socialistisch, fascistisch zowel als communistisch. Onder de nazie-fascistische bezetting hielp hij de Joden, de Serben en andere vervolgde mensen en onder het Tito-regime heeft hij krachtig geprotesteerd tegen de onderdrukking der menselijke rechten, de massa-moorden en massa-arrestaties van onschuldige lieden. Het is een pincipieel man, niet iemand dus die met alle winden meewaait. Voor Hitler heeft hij niet teruggekrabbeld en voor Tito zal hij evenmin terugdeinzen.

Dat Mgr. Stepinac niet met de nazies heeft geheuld moge hieruit blijken, dat hij in 1943, toen de nazies op het hoogtepunt van hun macht waren, hen getart heeft in een preek waarin hij het volgende over hen verklaarde: „Zij hebben [illegible] legers ter wereld, zij mogen al de materiële instrumenten hebben, de gehele pers en alle radio-stations en bioscopen, doch één ding kunnen zij niet krijgen: de heerschappij over de harten, die in Gods handen berust".

In een andere preek, uitgesproken in het zelfde jaar, veroordeelde hij ten sterkste de rassenideeën der nazies: „De Katholieke Kerk kent rassen en volken slechts als Gods schepselen en prijst degeen met het edelste hart hoger dan hij die de sterkste vuist heeft; in Haar ogen zijn alle mensen gelijk of zij Europeanen of Negers uit Midden-Afrika zijn".

Onder het quisling-regime van den „Poglavnik" (Croatisch voor Leider) Ante Pavelic, erkende Aartsbisschop Stepinac nooit de wettigheid van zijn „onafhankelijke" Croatische staat, hoewel hij niet kon vermijden soms in contact te komen met degenen die er posten in bekleedden. Het schijnt dat dergelijke contacten behoren tot de „misdaden" waarvan hij thans beschuldigd wordt.

Toen in het bgin de Ustasji's (Croatische quislings) poogden hun staat te „unificeren" door de Orthodoxe Serben te dwingen Katholieke Croaten te worden, veroordeeld en de Bisschoppen van Croatië, onder leiding van Aartsbisschop Stepinac, deze politiek in een herdelijke brief welke uitgegeven werd in Juni 1942.

Aartsbisschop Stepinac werd dikwijls heftig aangevallen door de pers van het Croatisch quisling regime en door de leiders van de Ustasji omdat hij weigerde de Partijgenoten te veroordelen en slechts „de aanvallen op de Kerk door rechtsen en linksen" laakte.

In een protest tegen de methoden waarop het regime zijn tegenstanders vervolgde, verklaarden Aartsbisschop Stepinac en de andere Croatische Bisschoppen aan den quisling-leider: „Niemand kan ontkennen dat wij getuigen zijn geweest van vreselijke wreedheden en gewelddaden. De Kerk moet volledig respect eisen voor de rechten van den menselijken persoon, ongeacht leeftijd, geslacht, godsdienst, nationaliteit of ras, omdat alle mensen Gods kinderen zijn en Christus stierf voor allen".

Om zulke verklaringen werd Stepinac vaak onder huisarrest geplaatst door de nazies en fascisten.

Met dezelfde moed waarmede hij de misdaden van het naziefascistisch regime veroordeelde, sprak hij zich uit tegen die, welke door de communistisch-gezinde Partijgenoten werden bedreven. Een conferentie van Joegoslavi-

het nieuws van vandaag

Tito weet zijn land wel in het nieuws te brengen. Maandag zal het proces tegen den aartsbisschop van Zagrebbinnen. Korte tijd geleden bracht hij de wereld in opwinding over het neerschieten van Noordamerikaanse vliegers. In de Parijse Conferentie deed hij meedelen, dat Joegoslavië niet bereid is het vredesverdrag met Italië te tekenen of zijn troepen uit een stuk van Istrië terug te trekken. Ondertussen defileren de troepen voor Tito, die tegen een achtergrond van sierwerk staat, zoals men zich uit de tijd van Hitler en Mussolini maar al te goed herinnert. Wie Tito is, vormt nog steeds een strijdvraag. Donderdag heeft Tito het van de Verenigde Staten komende nieuws afgesneden, omdat dictators altijd bang zijn voor nieuws en als ze er niet meer tegenop kunnen er met alle ter beschikking staande middelen een eind aan maken.

In de Geschiedenis in Wording worden de nodige woorden aan Tito gewijd, omdat uit de toedracht van de veelvuldig voorkomende feiten thans steeds duidelijker wordt hoe deze man een proefkonijn is voor Moskou, dat wil zien hoe ver men kan gaan. Stalins uitspraak dat er voorlopig geen oorlog zal komen en dat Engeland en de Verenigde Staten de schuldigen zijn omdat zij omwille van begroting, van imperialisme e.d., hun legers op de been willen houden, dus de bevolking bang moeten blijven maken voor oorlog, krijgt wel een merkwaardige tint, als de zojuist genoemde argumenten zelf al niet duister waren. Ernest Bevin heeft gisteren daarom in een rede verklaard, dat niemand oorlog wenst, maar dat de zenuwenoorlog, die door bepaalde landen gevoerd wordt, bedaren moet wil men werkelijk in vrede kunnen leven.

In dit verband is de vraag van een Noordamerikaansen senator uit Kentucky te begrijpen, als hij zegt, dat de herstel-organisatie voor millioenen naar Rusland stuurt en dat de Verenigde Staten daardoor helpen het Russische oorlogsapparaat op te bouwen. Een straffere politiek ten aanzien van dit land zou zeker zijn nut hebben.

sche bisschoppen, waarvan hij voorzitter was, verklaarde in een gemeenschappelijke herderlijke brief op 20 September 1945, dat „de huidige toestand van de Katholieke Kerk in Joegoslavië slechts in naam verschilt van een openlijke vervolging".

Hoe waar dit is blijkt duidelijk uit de redevoering, die Tito gisteren gehouden heeft en waarin hij zeide, dat niet de Kerk vervolgd wordt, doch alleen „de elementen die tegen het volk gekant zijn".

De definitie van „elementen die tegen het volk gekant zijn" zal wel hierop neerkomen, dat allen die zich tegen de politiek van het Tito-regime verzetten daaronder gerekend moet worden.

En even later geeft Tito zelf toe, dat de Katholieke Kerk zich volkomen tegen de „Nationale Bevrijdings Beweging" verzet, zodat hij onmiddellijk de helft van alle priesters zou kunnen opsluiten.

Tito voelt het misschien zelf niet, maar hier geeft hij toch onomwonden toe, dat er geen vrijheid heerst onder zijn bewind. Hij eist, zoals men ook elders — ook op Curaçao — wel eens hoort eisen, dat de priesters „zich uitsluitend moeten bezig houden met de godsdienstoefeningen en niets anders". De man begrijpt evenmin als alle anderen die deze eis stellen, dat de zielzorg niet alleen binnen de muren van de kerk kan gehouden worden.

Het geloof is immers niet iets dat men alleen in de Kerk heeft en in een glazen kastje opsluit alvorens zich op straat en in het openbare leven te begeven.

Het geloof beheerst het gehele leven omdat men toch door de wijze waarop men dit leven richt, de eeuwigheid kan verdienen.

Het Katholieke Geloof predikt de waardigheid van den mens als kind van God en staat niet toe dat de menselijke vrijheden onderdrukt worden, door Hitler niet, door Stalin niet en door Tito niet. Daarom zal Tito steeds in conflict blijven met de Katholieke Kerk, of hij nu ook beweert dat hij haar niet vervolgt maar de bedienaren ervan individueel.

Wij zullen hier verder niet treden in de gevolgen van zijn huidig optreden, waarmede zijn lastgevers in Moskou blijkbaar willen zien hoever hij kan gaan zonder dat er oorlog komt. Doch in ieder geval strookt dit optreden niet met de verklaringen welke Stalin in de afgelopen week gaf aan Alexander Werth van het Londense blad „Sunday Times", als zou de vrees voor oorlog opzettelijk gevoed worden door sommige groepen in de Westelijke landen.

Constitutionele bezwaren tegen uitzending troepen worden opgeheven

Schade in Indie beloopt 10-12 milliard Nederland begint grote haringuitvoer naar Rusland

Zeeptekort voorzien

BEZWAREN WORDEN OPGEHEVEN.

De Ministeries van Oorlog en van Marine hebben naar aanleiding van het ontwerp-dienstplichtwet, dat nu in behandeling is, medegedeeld, dat de Regering van plan is 3500 man voor het leger, 3000 voor de luchtmacht en 3000 voor de vloot op te roepen.

De constitutionele bezwaren tegen het uitzenden van dienstplichtigen overzee zullen opgeheven worden door een Besluit, dat nu in de Kamers behandeld wordt (Den Haag, Aneta, 27.9).

[Wij geven dit onder enig voorbehoud, aangezien Besluiten — Koninklijke? — niet in de Kamer komen. — Red.]

MOTIE VERWORPEN.

Vrijdag is in de Tweede Kamer de motie, om het uitzenden van troepen naar Indië stop te zetten en een wapenstilstand met Indonesië te sluiten met 50 tegen 10 stemmen verworpen (Den Haag, Aneta, 27.9).

SCHMUTZER OVERLEDEN.

Prof. J. I. J. M. Schmutzer, gewezen Minister van Overzeese Gebiedsdelen, is Vrijdag in de leeftijd van 63 jaar overleden (Utrecht, Aneta, 27.9).

DERDE CONTINGENT.

Een derde contingent manschappen van de „7 December Divisie" ging Donderdagnamiddag aan boord van de „Kox Agoeng". Deze 1500 man zullen zich naar Soerabaia begeven, waar het schip op 25 October aankomt.

Generaal Hendrik Kruls maakte bekend, dat een tweede complete divisie in het voorjaar naar Indië zal vertrekken. Op dit ogenblik bevinden zich 20 tot 30.000 man Nederlandse troepen in Indië (Rotterdam, Aneta, 27.9).

DEVIEZENSMOKKEL.

Een deviezensmokkelbende die op illegale wijze meer dan 350.000 gulden Nederland binnenbracht gedurende de laatste drie maanden, is Donderdag ontmaskerd toen vijf vooraanstaande effecten handelaars gearresteerd werden. Er schijnen ook 2 Zwitserse bankiers bij betrokken te zijn.

De bende had een speciale methode gevonden waarmede zij juist wilden beginnen en die op korte termijn millioen zou hebben opgebracht. Een van de aangehoudenen is de effectenhandelar C. E. Jibben.

De Nederlanders openden een rekening bij de plaatselijke banken op naam van Zwitserse bankiers en betaalden aanzienlijke sommen waarvan een gedeelte bestond uit Nederlandse bankbiljetten die op de zwarte markt in het buitenland gekocht waren en Nederland zijn binnengesmokkeld.

Op een persconferentie van de Nederlandse Bank waar de ontdekking van het complot bekend werd gemaakt verklaarde men dat de deviezensmokkel op grote schaal wordt bedreven en het land millioen guldens kost. Amsterdam, Aneta, 27.9).

VERKOOP VAN DOLLAR-OBLIGATIES.

Uit bevoegde bron wordt medegedeeld, dat de volgende week het verkopen van dollar-obligatie aan Amerikaanse opkopers toegelaten zal zijn. Nederlandse houders van dergelijke obligaties kunnen via een bemiddelaar deze staatspapieren verhandelen. Dit is een tweede stap in de liquidatie van Amerikaanse waardepapieren, die in Nederlandse handen zijn. De Nederlandse dollarobligaties vormen slechts een klein deel van het totaal Nederlandse dollarbezit (Amsterdam, Aneta,

GEEN SAMENWERKING MET DE COMMUNISTEN.

De weigering van alle vakbonden en van de liberale politieke organisaties om — na de communistische staking van Woensdag te Amsterdam— verder samen te werken met de Communisten heeft geleid tot de schorsing van de massameeting die de Indonesische Vereniging Zaterdag zou houden.

Deze betoging was bedoeld om een vreedzame oplossing te vinden van het Indonesische vraagstuk door onderlinge besprekingen van alle belangrijke Democratische Partijen en de Communisten. Het blijkt dat de Communisten nu alleen een massa-betoging kunnen houden.

De Partij van de Arbeid heeft bekend gemaakt, dat samenwerking met de Communisten haar tegen de borst stuit, na de communistische aanvallen op de regering die haar hoogtepunt vonden in de eis, dat de Voorzitter van de vakbond, waarvan de 200.000 leden onlangs samensmolten in de Nederlandse federatie, de Eenheidsvakbeweging nl. heeft ook besloten zich terug te trekken van de massabetoging. Deze terugtrekking wordt beschouwd als zeer ernstig zowel voor de Indonesische Vereniging als voor de Communistische Partij (Den Haag, Aneta).

IN OVERWEGING.

Niettegenstaande officiële ontkenningen melden betrouwbare bronnen dat de Regering het instellen van een na-oorlogse kapitaals aanwas belasting in overweging neemt. Deze kringen beweerden dat de autoriteiten het ontwerpen van een buitengewone belasting op zekere categorie van winsten, ten gevolge van de tegenwoordige economische schaarste, in overweging neemt. (Den Haag, Aneta, 26.9).

HARING NAAR RUSLAND.

Nederlanders Regeringsautoriteiten hebben een overeenkomst gesloten met de Sovjet-Unie waardoor een vereniging van eigenaren van de haringvloot 10 millioen kilo zoute haring naar Rusland zal verschepen. Het eerste zending, bestaande uit 90.000 tot 100.000 tonnen zal binnenkort verscheept worden. (Amsterdam, Aneta, 26.9).

LEVENDIGE HANDEL.

Er was levendige handel op de effectenbeurs. Koninklijke Shell steeg 11 punten, Fokker 9, Unilever 8, Philips 7¾. (Aneta).

30 OCTOBER IN NEW YORK.

Het Algemeen Nederlands Verbond, afdeling New York zal de 372ste verjaardag van het ontzet van Leiden herdenken met een avondmaal op 3 October in de „New Amsterdam Room". Sprekers zijn de heren van Kleffens, Pelt en van Swinderen. (New York, Aneta, 27.9).

ZWARE BELASTING.

Donderdag deden geruchten de ronde dat de Regering een zeer zware belasting zal heffen op de vermogensaanwas. Deze onbevestigde geruchten verklaarden dat 15.000 gulden vrij van belasting zijn maar dat op de eerste 100.000 gulden boven dit bedrag 10% wordt geheven, op de volgende 50.000 15¾ en op de daarop volgende 50.000 en alles wat meer bedraagt dan 200.000 gulden boven de belasting vrije 15.000, 30%. (Amsterdam, Aneta, 27.9).

VERKAPTE CENSUUR.

Brieven onder X-stralen.

Alle brieven die naar adressen in het buitenland verzonden worden, zullen door X-stralen belicht worden om het smokkelen van buitenlandse deviezen te verhinderen. (Den Haag, Aneta, 25.9).

WEINIG ZEEP.

Officiële kringen hebben de Nederlanders dringend geadviseerd om de grootste economie in acht te nemen bij het gebruigen van zeep, en hebben gewaarschuwd dat de aanvoer van het buitenland van grondstoffen voor het vervaardigen van zeep zeer ongeregeld en langzaam is. De vooruitzichten voor een verbetering van de toevoer is niet zo goed, en het blijkt uit het laatste vet en oliemarktrapport, dat geen toewijzingen aan de zeep industrie gegeven worden. Van palmolie en talc vetten is er een zeer geringe voorraad. (Den Haag, Aneta, 26.9).

STOPZETTING NACHTVLUCHTEN.

De KLM zal alle nachtvluchten in het Europese net met ingang van 6 October, wanneer de winterdienst begint, stop zetten. Deze inkrimping van de diensten is noodzakelijk, omdat gebouwen en reparatie werkplaatsen op Schiphol niet volgens het voorgenomen plan voltooid zijn. Het oponthoud is toe te schrijven aan het uitblijven van machine-leveringen uit Amerika (Den Haag, Aneta, 27.9).

Indonesië.

NED. VERLIEZEN IN INDIE

De Nederlandse regering maakt bekend, dat tot 1 Augustus 1946 de navolgende verliezen zijn geleden in Nederlands-Indië:

a. Koninklijke Marine: gesneuveld 3 officieren, 32 onderofficieren en manschappen; aan bekomen verwondingen overleden 1 officier, 12 manschappen; gedood tengevolge van dienstongeval 1 officier 11 onderofficieren en manschappen. Totaal gemiddelde sterkte: 5000 (verliezen rond 1 pct);

b. Koninklijke landmacht: gesneuveld 9 officieren, 78 onderofficieren en minderen; gedood ten gevolge van dienstongeval 1 officier, 40 onderofficieren en minderen. Totaal gemiddelde sterkte 12.000 (verliezen rond 1 pct);

c. Koninklijke Nederlands-Indische leger: gesneuveld 8 officieren, 51 onderofficieren en minderen alsmede 54 Indonesiërs; vermist 12 officieren, 21 onderofficieren en minderen alsmede 11 Indonesiërs. Totaal gemiddelde sterkte over 1945: 5000; over 1946: 20.000 ban (verliezen rond 1 pct).

DE SCHADE IN INDIE.

Kolonel J. Warners heeft de oorlogsschade in Nederlands Indië geschat op 10 tot 12 milliard gulden. De herstelwerkzaamheden vorderen goed al hebben de Japanners vrijwel niets onbeschadigd gelaten.

Op dit ogenblik functionneren over geheel Indië weer een zeventigtal radiozenders. De tinproductie op Belliton zal dit jaar waarschijnlijk 40 millioen gulden bedragen. De olie-productie in Tarakan is 400.000 gallon per maand. De Japanners hebben op Java en Sumatra 600 mijl spoorweg vernield en 1100 spoorwagens gestolen; 6000 wagens werden onherstelbaar vernield achtergelaten.

Het herstel der spoorwegen alleen wordt op 160 millioen gulden geschat; het herstel van bruggen en wegen op 300 millioen gulden; herstel van havens 250 millioen; het herstel van de burgerlijke luchtvaart schat men op 60 millioen gulden en de herstelwerken in enkele steden van de buiten bezittingen, zoals Ambon, Koepang, Balikpapan, Bandjermasin wordt geschat op 110 millioen gulden. (Den Haag, Aneta, 26.9).

ZUIDZEE-COMMISSIE.

De Australische Minister van Buitenlandse Zaken, Dr. Herbert Evatt, heeft bekendgemaakt dat Australië en Nieuw Zeeland, de Verenigde Staten, Groot Brittanië, Frankrijk en Nederland uitgenodigd worden op een conferentie die begin van het volgend jaar gehouden zal worden om een Zuidzee-Commissie te vormen.

Deze commissie zal geen bevoegdheid hebben om vraagstukken van defensie en veiligheid of politieke quaesties te behandelen, maar zij zal zich bezig houden met de welvaart der inheemsen en de ontwikkeling van de eilanden ten Zuiden van de evenaar en hierover adviezen uitbrengen aan de betrokken regeringen. (Aneta, Canberra, 26.9).

STRIJD OM EEN WONING.

„Squatters" verschansen zich.

Volgens de „Daily Mail" staan de „Squatters" — dakloze families, die hun intrek hebben genomen in leegstaande huizen — klaar om weerstand te bieden aan het beleg dat naar de mening van hun leiders dezer dagen zal beginnen. Onlangs om 2 uur in de nacht waren twee grote blokken luxe-flats in Londen van voedsel voorzien en tegen inval gegrendeld. Wachtposten staan buiten opgesteld. Alle deuren binnenshuis zijn op slot of op de ketting. Sindsdien werden voorraden aardappels, blikvlees en ander voedsel, gedeeltelijk geschenk van sympathiserende bewoners van East-Eind, de huizen binnen gedragen. Sommige families verlieten de flats, toen zij deze voorbereidingen zagen, maar anderen betrokken de vrijgekomen kamers.

Teneinde de bewoning door de „squatters" te voorkomen, heeft de Engelse Minister van Arbeid in een militair kamp te Hertfordshire verscheidene honderden Duitse krijgsgevangenen ondergebracht.

Duitse pers in de verschillende zones totaal ander beeld

Berlijns URA-blad publiceert wat in de Russische zone verboden is

Verschillende malen gebeurt het al weer, dat in de internationale nieuwsberichtgeving de Duitse kranten worden aangehaald. Het is dan zeker in de West nog heel moeilijk steeds de waarde te schatten van zulke uit Duitse bron verschenen berichten, omdat men weet dat in de verschillende zones de bezettende mogendheden heel andere maatstaven van censuur aanleggen.

Wij ontlenen daarom aan de „Linie" enkele biezonderheden, die daar stonden opgetekend en zien in de eerste plaats dat in Berlijn niet minder dan 15 kranten verschijnen, waarvan sommige als voorname Surinaamse spreekbuizen slechts enkele malen per week.

Nazie-kleur in de Russische zone.

De „Tägliche Rundschau" is de grootste, met een oplage ongeveer gelijk aan die van de Londense „Times" (500.000). Reeds enkele dagen na de bezetting van de hoofdstad hadden de Russische autoriteiten dit nieuwe dagblad gesticht, dat nu naar alle delen van Sovjet-Duitsland wordt gezonden. Het blad maakt soms de indruk letterlijk uit de „Pravda" te zijn vertaald, artikelen over Russische cultuur, economie en politiek domineren volkomen. De hoofdartikelen zijn precies in dezelfde geest gesteld als in het rode orgaan. Het uiterlijk doet daarbij Duitse pers in verschillende 2) merk aan dat van de vroegere officiële Nazie-krant de „Völkischer Beobachter" denken door de enorme zwarte koppen met rode strepen eronder op de voorpagina.

„Neue Zeit", het blad van de Christelijk Democraten, werd door het Duitse publiek in de oostelijke zone enthousiast ontvangen, daar het de communistische ideologie niet was toegedaan. Toen de leider van de C. D. in de herfst van het vorig jaar zich tegen de „landhervorming" verzette, waarbij alle grote bezittingen verkaveld werden (welk plan, dat naar Dagblad Amigoe di Curaçao van 21 September meldden, thans door de Noordamerikanen wordt nagezegd), hadden de Russen een aanleiding in te grijpen.

Zij bezetten het redactiebureau van het partij-orgaan en zorgden, dat er een hoofdartikel op de voorpagina kwam, waarin de leiding van de Christelijk Democraten werd aangevallen.

Maar het Berlijnse publiek begreep wat er achter zat; de man, die zich verzet had, week uit naar de Britse zone. Daar volgens een mededeling, op bevel der autoriteiten gepubliceerd „de capaciteit der persen niet meer toereikend was", werd plotseling de oplage drastisch verlaagd en het blad verloor veel aan betekenis. „Das Volk" van de sociaal-democraten, die in Mei jl. een fusie met de communisten aangingen, toont weinig karakter, evenmin als „Der Morgen" van de Duitse Liberale Partij, die beide hun uiterste best doen de rode machthebbers niet te ontstemmen.

Onafhankelijkheid in de Franse zone.

Heel wat interessanter is dan „Der Kurier" in Berlijns Franse zone uitgegeven, dat drie maal per week verschijnt. Hoewel vrijwel uitsluitend uit Parijs van nieuws voorzien, neemt het een zo onafhankelijk mogelijke houding aan ten opzichte van de grote politieke problemen.

In de USA-zone het beste nieuws.

Het meeste gezag heeft echter wel het door de Noordamerikanen gesteunde blad „Der Tagesspiegel" (400.000) dat zich voortdurend openlijk verzet tegen de politiek, die in Rood-Berlijn gevolgd wordt. Herhaaldelijk werd het verleden van een communistischen partijman uit de doeken gedaan.

De oproep van de Engelse Labour partij in het begin van dit jaar tot de s ociaal-democraten gericht om zich niet met de communisten te verenigen, werd door de pers onder Sovjet-contrôle niet gepubliceerd, evenmin als de rede van „kameraad" Thorez, die het Ruhrgebied voor Frankrijk opeiste. Maar de Noordamerikanen waren er ook nog en zetten het nieuws uitgebreid op de voorpagina van hun blad, zodat heel Berlijn in korte tijd van de feiten op de hoogte was. „Geallieerde" kranten zijn in de Russische zone van Berlijn verboden, ze worden er dus binnen gesmokkeld en soms voor meer dan drie gulden verkocht.

Engelse zone meer conservatief.

De Engelsen stichten „Der Berliner", ook drie maal per week verschijnend, en naar Britse opvattingen geredigeerd en opgemaakt met een hoofdartikel op pagina drie. Het rustige uiterlijk en de bezadigde toon geven het uitstekend gedocumenteerde zeer betrouwbaar blad veel invloed in conservatieve Berlijnse kringen. Ook „Telegraf" en „Volksblatt" worden onder Brits toezicht uitgegeven.

Toen de sociaal-democraten, die geweigerd hadden in de communistische partij op te gaan, een nieuwe partij stichtten, wilden zij hun orgaan „Vorwärts" noemen, om daarmede een oude vermaarde socialistische krant tot nieuw leven te brengen. — Maar de communisten kregen er lucht van en zij veranderden hun dagblad „Einheit" in....... „Vorwärts", voor de anderen hun plan tot uitvoering hadden kunnen brengen.

De Westelijke geallieerden dus zullen Berlijn van betrouwbaar nieuws moeten voorzien.

Katholiek herleven in drie goede periodieken.

Het katholiek leven begint zich in Duitsland langzaam te herstellen. Symptomen van dit herstel zijn de drie tijdschriften, welke in de loop van dit jaar in West-Duitsland verschenen.

Alle drie beogen ze de hernieuwing van het land in christelijke geest, en een krachtig verzet tegen de hegemonie van de Pruisische mentaliteit. „Neues Abendland", uitgegeven door Johann Wilhelm Naumann te Augsburg, ziet die hernieuwing slechts mogelijk in een federalistisch Duitsland. Vandaar dat het in zijn program heeft geschreven een krachtig verzet tegen de Pruisische hoogmoed, de Pruisische geschiedvervalsing en het Pruisisch militairisme, de oorzaken van het nazisme.

De „Frankfurter Hefte", uitgegeven te Frankfurt a. M. door Eugen Kogen, die jarenlang zijn anti-nazisme heeft moeten boeten in een concentratiekamp, werkt in dezelfde richting.

Vragen over de taak van het katholicisme, over de toestand der Evangelische Kerk, over de oude en de nieuwe geest in de studentengemeenschap en zoveel andere worden openhartig besproken. De meeste oude bekenden, zoals M. Laros, Helmut Meisner, Julius Tyclak, Linus Bopp, kwamen we tegen in „Begegnung" een maandblad „für kultur und Geistesleben", onder leiding van Wilhelm Peuler te Koblenz, dat contact wil leggen tussen allen, die het ernstig menen met de heropbouw van Kerk en Vaderland. Het blad doet in zijn vorm, inhoud en opmaak denken aan het Nederlandse weekblad „De Nieuwe Eeuw". Het blad toont geen strijdlustig karakter, maar geeft een rustige en innemende uiteenzetting van de christelijke waarden op elk gebied.

Bij zijn vertrek naar Rome is het ondergetekende een aangename plicht allen hartelijk te bedanken, die de dagen van zijn Priesterwijding en Plechtige H. Mis tot onvergetelijke hebben gemaakt.

Amado E. J. Römer pr.

Adres: Colegio Pio Latino
Roma.

De Vervolgingen in het nieuwe Polen

Bij de berichten der laatste weken over anti-semietische troebelen in Kielce, waarbij ongeveer 50 Joden werden gedood, rezen enkele vragen, waaraan de pers der gehele wereld blijkbaar het liefst weinig aandacht besteedt.

Waarom werden er vier vooraanstaande functionarissen der politie van Kielce gearresteerd? schrijft de Linie. Waarom zijn er leden van het politiecorps „Militia" genoemd, onder de negen ter dood veroordeelden? En hoe was het mogelijk, dat de relletjes verscheidene uren duurden, ofschoon Kielce, een grote provinciestad, behalve haar politiemacht, ook een groot militar garnizoen heeft? Bij lezing der rapporten, die Warszawa uitgaf, stelt men zich deze vragen onwillekeurig. Bovendien is men geneigd, er nog aan toe te voegen: waarom hoorde men van dergelijke uitbarstingen niet vóór de oorlog, toen er zogenaamd reactionnaire regeringen aan het bewind waren?

The Tablet gaf reeds maanden geleden ten aanzien van deze laatste quaestie een verklaring die zeer aanvaardbaar lijkt. Letterlijk schreef het blad op 4 Mei:

„De huidige Poolse regering is communistisch en staat vijandig tegenover de kerk. Bovendien bestaat de regering voor een groot deel uit Joden („....is very largely Jewish") en er is een gevaar van een toenemende vicieuze cirkel. Omdat zo'n groot gedeelte der Poolse communisten Joden zijn, wordt het anti-semitisme bevorderd (de bevolking is immers in grote meerderheid anti-communistisch, en omdat dat het anti-semitisme bevorderd wordt, vinden meer Joden veiligheid en bevrediging in officiele posities, in dienst van de regering."

Een Pools correspondent, met wien ik regelmatig in verbinding sta, wijt de oorzaak der relletjes grotendeels aan de communistische „opvoeding".

De communisten preken rassenhaat zij het tegen de Duitsers, niet tegen de Joden, en zij maken de bevolking vertrouwd met geweldplegingen en politieke terechtstellingen, die lang niet altijd door de beugel der rechtvaardigheid kunnen. Als zelfs de politie lieden vermoordt, die critiek oefenen op de regering, of die althans een niet-communistische staatsinrichting voorstaan, is het dan te verwonderen, aldus mijn correspondent, dat misdadige elementen, nog meer gedemoraliseerd door de Duitse of Russische bezetting, afschuwelijke wreedheden begaan, zoals die, waarvan Kielce nu voor de tweede keer getuige was?

Inderdaad is er in Kielce al eerder namelijk in de vorige herfst, een anti-Joodse demonstratie geweest. De bisschop van Kielce, Mgr. Kaczmarek, verklaarde toen aan een Joodse delegatie, dat hij tijdens de oorlog voor de vervolgde Joden gebeden had en dat hij zijn priesters had bevolen over verdraagzaamheid te preken en alle symptonen van haat, zozeer in strijd met de Christelijke beginselen, te veroordelen.

Over de laatste botsingen in Kielce schreef Mgr. Kubina, de bisschop van Czestochowa: „Absoluut niets kan de in Kielce gepleegde misdaden rechtvaardigen.

De oorzaken zijn een misdadig fanatisme en onverklaarbare onwetendheid .De morele en feitelijke bedrijvers dezer misdaden hebben de menselijke waardigheden vertrapt en op een verschrikkelijke wijze het gebod der naastenliefde verkracht, evenals dat andere gebod: Gij zult niet doden."

Van de kerkelijke overheid kan niet anders worden verwacht dan deze strenge en openbare veroordeling.

De eerste drie vragen, hierboven gesteld, hebben intussen nog geen antwoord gevonden. De arrestatie van Majoor Gwiazdowicz, vice-commissaris van politie te Kielce, en de omstandigheid, dat leden der „Militia" bij de relletjes waren betrokken, zijn echter feiten van zodanig belang, dat ze ons dwingen aandacht te schenken aan hetgeen de Poolse bevolking voor waar houdt. De ongeregeldheden, waarvan de Joden het slachtoffer werden, zouden zijn georganiseerd door de geheime politie. Het doel was, te bewijzen, dat gevaarlijke — dus fascistisch genoemde — elementen in Polen nog steeds actief zijn en dat het daarom nog niet mogelijk is de bevolking onbeperkt haar gewone burgerrechten te hergeven.

Bedoeld als een kleine demonstratie namen de troebelen echter zo'n omvang aan (door het hierboven besproken en onmogelijk te te loochenen anti-semitisme), dat de politie de opgewonden menigte niet meer in de hand had. Vandaar de bestraffing der politie.

Wie tijdens de bezetting van ons land geen moeite had om te geloven, dat de Duitsers, bijvoorbeeld om anti-Britse gevoelens op te wekken, op zeker ogenblik een Nederlandse stad bombardeerden (en er waren momenten, dat slechts landverraders het tegendeel probeerden te geloven), behoeft een in wezen bijna analoge redenering als die van Polen ten aanzien van hun regering niet bij voorbaat volstrekt af te wijzen. Toch blijft met betrekking tot een dergelijke theorie meer voorbehoud geboden, dan sommige tegenstanders van het huidige Poolse regiem zouden wensen. Het was moeilijk om ten opzichte van het Nationaal-Socialisme de de haat niet een veel grotere plaats te geven dan de rede. Is het voor sommige zeer strijdbare Christenen, niet even moeilijk om ten opzichte van het communisme niet elke verdachtmaking aanstonds te steunen? Dit mag wel eens gezegd worden, zelfs al zou later, uit het verband gerukt, uit ten treure door onze tegenstanders worden herhaald.

Na dit beroep op de nuchterheid, dat altijd bij een als een kleed om het geraamte der feiten gehangen betoog past, geef ik gaarne nog een bericht ter overweging aan de vijanden van de natuurlijk zeer vaak voor fascist uitgekreten Poolsen generaal. Anders.

Men weet, dat de generaal en zijn mannen in overgrote meerderheid niet naar het nieuwe, slechts in naam vrije Polen willen terugkeren. Zij hopen nog altijd op de werkelijke bevrijding van Polen. Deze houding is, behalve dat ze diplomatieke en economische moeilijkheden schept voor de hen ondanks krachtens belofte niet in de steek latende Engelsen, zeker niet vleiend voor de Poolse communistische bewindhebbers en ogendienaars van Moskou. Is het voor hen en hun medestanders niet pijnlijk doctor Natan Rueben, opperrabijn in het tweede Poolse corps, legerend in Italië onder bevel van general Anders, te horen verklaren, dat er 1200 Joden in dit corps zijn?

Sedert de wapenstilstand zijn er vijftienduizend Poolse Joden in Italië aangekomen, ten dele uit Duitse concentratiekampen, ten dele uit het door Rusland overheerste Polen.

CURAÇAO

URUGUAY WINT EERSTE WEDSTRIJD.

De Bonairiaanse voetbalclub „Uruguay", die thans hier een bezoek brengt, heeft gistermiddag haar eerste wedstrijd van de reeks gewonnen. Met 3—0 werden de Tropiaals verslagen. Hedenmiddag speelt „Uruguay" tegen Dosko en morgen tegen DBO. De wedstrijden vinden plaats op het KSC-terrein.

MINIATUUR-RADIOTOESTELLEN.

In de Verenigde Staten worden volgens de Haagsche Post, op het ogenblik goedkope radiotoestellen van uiterst klein formaat gefabriceerd. Behalve de luidspreker, de lampen, de schakelaars en de stekker, worden de weerstanden, de „selfs" de condensatoren en de verbindingsdraden voor deze apparaten op een stuk aardewerk ter grootte van een visitekaartje gedrukt. De condensatoren bestaan uit een laagje zilverpoeder, waarop een laagje vernis en daarop weer zilver. De verbindingen worden verkregen door middel van een soort zilverhoudende inkt; de „selfs" bestaan uit platte spiralen, waarvan de windingen door lak gescheiden zijn; de weerstanden worden gevormd met grafietpoeder, gedrukt als zigzag-lijntjes.

Op de precies gedrukte platen worden dan zeer kleine lampjes gemonteerd, benevens een microscopisch te regelen condensator, een luidspreker en de schakelaar voor de geleidraad naar het contact. De prijs zal door de eenvoudige massafabricage uiteraard zeer laag kunnen zijn.

Bekendmaking.

De Deviezencommissie maakt bekend dat voor vacantiereizen naar het buitenland slechts dollardeviezen voor kleeding ter beschikking worden gesteld, wanneer het verblijf zal plaatsvinden in een z.g. koudklimaat ter beoordeeling van de Commissie en dit verblijf zal vallen tusschen de maanden November en Maart.

Participacion

Comision di divisa ta participá, cu pa viahanan di vacantie ta duna dollar esclusivamente, pa bisti, ora cu e Vacantie ta worde pasá den un clima frio na huicio di Comision y ta cai den lunanan di November y Maart.

Na nomber di Comision
H. L. BRAAM.

Tito verdedigt zijn actie tegen de Kerk

Spreekt over proces tegen Aartsbisschop Stepinac

Sprekende tot vertegenwoordigers van studenten uit elf vreemde landen, die naar Beograd uitgenodgd werden door de Joegoslavische jeugd, zeide Tito, dat de huidige vervolging der priesters en de arrestatie van Aartsbisschop Aloysius Stepinac op generlei wijze een strijd tegen de godsdienst is.

„Er zal geen vervolging van de Kerk plaats vinden, doch elke individueel zal verantwoording voor zijn daden moeten afleggen. Gij hebt gezien hoe alle kerken open zijn en zij zullen open blijven, doch wij vervolgden de elementen die tegen het volk gekant zijn, of zij nu priesters zijn of enig ander beroep oefenen. Wij weten dat de godsdienst niet genomen kan worden uit de harten van het volk door geweld en door besluiten. Al wat wij vragen is dat de priesters hun godsdienstige plichten doen en niets anders".

„De Katholieke priesters in Croatië", aldus Tito, „hebben tijdens de oorlog een rol tegen het volk gespeeld". Hij zeide voorts, dat zij die tijdens de oorlog rechtstreeks in verband stonden met de moordpartijen, zullen worden doodgeschoten, doch dat zij die alleen ideologisch medeplichtig waren daaraan niet zullen worden doodgeschoten „omdat er te veel hunner zijn".

„Indien wij allen ter verantwoording zouden roepen zouden wij vijftig procent van de priesters moeten arresteren", aldus Tito. Hij zeide verder, dat de Katholieke Kerk zich als een volkomen tegenstander van de Nationale Bevrijdings Beweging heeft getoond en dat de priesters tijdens de oorlog actief met den vijand samenwerkten. Er zouden enkele gevallen zijn waarin de Orthodoxen en de Mohammedanen meedoen, doch een groot deel van de Katholieke priesters in Croatië zou ten zeerste verantwoordelijk zijn voor de uitroeiïng van de Serbische bevolking door de Ustasji.

Volgens Tito zouden er nog benden zijn die georganiseerd werden door de resten van de Ustasji. „Nu nog bieden de priesters hun hulp en verbergen hen en zelfs het hoofd van de Kerk, Aartsbisschop Stepinac, was betrokken in deze activiteiten".

Tito beweerde, dat het proces in Beograd dit zal aantonen en „ik persoonlijk weet dat zeer goed. Ik persoonlijk deelde aan den Pauselijken Nuntius (Mgr. Joseph P.) Hurley mede, dat wij alle burgers gelijk achten voor de wet en dat de priesters evenals elk ander die deze misdaden bedreef, kunnen worden berecht. Wij arresteerden Stepinac en wij arresteerden elk ander die ageerde tegen de vrijheidsbeweging of men het goedvindt of niet." Tito beweerde voorts, dat „het gekrijs van buiten" het resultaat is van het georganiseerde werk der internationale reactionnairen, doch dat het ongegrond is en een laster tegen het nieuwe Joegoslavië om te zeggen dat de Kerken worden vervolgd. Tito zeide ook, dat de landhervorming, waarbij landgoederen door de regering van de Kerk worden afgenomen, ingevoerd werd omdat „het volk geen land had en wij namen het waar wij het konden vinden" — van de grote landeigenaren en de Kerk. „De Kerk heeft geen land nodig en dus gaven wij het aan degenen die land nodig hebben. Dat is geen vervolging van de Kerk, doch een sociale hervorming" (Beograd, (AP) 27.9).

HET PROCES TEGEN AARTSBISSCHOP STEPINAC

Volgens een bekendmaking zal het proces tegen Aartsbisschop Aloysius Stepinac van Zagreb Maandagmorgen, 30 September, aanvangen. Naar vernomen werd uit Katholieke kringen bevindt Bisschop Hurley zich thans in Zagreb, doch men kon niet zeggen of hij daar was in verband met de zaak-Stepinac of van plan is hulp te bieden ter verdediging van den Aartsbisschop van Zagreb (Beograd, (AP) 27.9).

CURAÇAO

NOORDAMERIKAANSE GANGSTER OP DOORREIS.

Dezer dagen werd Curaçao bezocht door een Noordamerikaansen gangster, die, naar gebleken is, vroeger een handlanger was van Al Capone en als Kid Chicago bekend stond. Om beurten heeft hij zich ook uitgegeven als Silberstein en Sikovsky. Toen hij echter op Hato aankwam na door Venezuela uitgezet te zijn met een passage naar Sto. Domingo, toonde de man een Spaans paspoort volgens hetwelk hij Fernandez zou heten.

Hij diste daarbij een verhaal op als zou hij niet naar Sto. Domingo kunnen gaan, omdat hij daar wegens oppositie tegen den President zou worden opgesloten. Als politieke vluchteling vroeg hij dus dat de Curaçaose autoriteiten hem asyl zouden verlenen.

De immigratiedienst stond toe, dat hij tijdelijk hier zou blijven en liet hem gaan. Intussen werd een onderzoek ingesteld, waarbij aan het licht kwam dat men te doen had met Kid Chicago in eigen persoon. Zo werd hij opgepikt in het Hotel Americano, waar hij zijn intrek had genomen. De autoriteiten deelden hem mede, dat hij een Spaans paspoort bezat dus naar Spanje moest vertrekken. Aangezien er echter geen schepen zijn, die naar Spanje gaan, zette men hem op het vliegtuig naar Miami, waar men wel een andere bestemming voor hem zal hebben gehad.

STEUN AAN NEDERLAND.

Financiële steun aan kleuterverblijven in Nederland

Door het Curaçaos Nationaal Steuncomité en het Nederlandse Rode Kruis (afdeling Curaçao) is respectievelijk een bedrag van ƒ 45.000.— (Ned. Crt) en 30.000.— G. (Cur. Crt) ter beschikking gesteld van de Stichting Nederlands Volksherstel te 's-Gravenhage ten behoeve van de na de oorlog opgerichte kleuterdagverblijven.

Deze donaties worden echter op verzoek van de Stichting Nederlands Volksherstel voorlopig alhier aangehouden, opdat ze eventueel gebruikt kunnen worden voor in het buitenland, ten behoeve der kleuterdagverblijven aan te kopen goederen (RPD).

BEVORDERING ZONDAGSRUST.

Ingediend is bij de Staten een ontwerp-landsverordening houdende verbod van bakkerswerk op Zondag (RPD).

CURAÇAO—STO. DOMINGO

Met ingang van 1 October zijn radio-telefonische gesprekken met de Dominicaanse Republiek mogelijk (RPD).

DINSDAG SPEELT DE THEREMIN.

Professor Charles zal komende Dinsdag 1 October onder auspiciën van de Curaçaose Kunstkring en met medewerking van het Curaçaos Philharmonisch Orkest een concert geven met zijn theremien. Het concert vindt plaats in het Theater Roxy en begint om 20.30 uur. Op het programma staan stukken van Offenbach, Donigetti, Beethoven, Verdi, Gounod en Mascagni.

Over de Theremien schreef Time indertijd:

„In 1928 verwekte de aankondiging van een nieuw instrument in New York algemene sensatie. Dit instrument werd uitgevonden door den Russischen professor Leo Theremien, die het met de naam Eterofoon doopte. Ik woonde een van de demonstraties van dit instrument bij, welke plaats vonden in het Carnegie Hall, en ik stond verbaasd over het instrument, dat toverachtig, geheimzinnig genoemd kan worden. Het instrument was nog in zijn eerste stadium van ontwikkeling maar men kon toen reeds voorspellen wat het zou worden, indien het volmaakter werd.

Het instrument brengt geluiden voort, die veroorzaakt worden door trillingen voortgebracht door luchtgolven, een systeem, dat reeds bekend was bij de natuurkundigen,maar waarvan men nog geen practische toepassing had gegeven. Het ssyteem gelijkend op dat van de „radar" of toveroog en ook het orgel Hammond.

De Theremin is op het eerste gezicht een doos van kleine afmetingen, voorzien van een verticale metalen staaf of antenne en en van een tweede antenne horizontaal gebogen. Het lichaam van den bespeler functionneert als de pool met aardverbinding, terwijl de houding van de handen tussen de twee antennes de trillingen vermeerdert of vermindert, waardoor een aanta geluiden wordt voortgebracht, welke het menselijk gehoor overtreffen".

VERENIGINGSNIEUWS.

— K.S.C.: Hedenmiddag: Uruguay — Dosko. Morgenmiddag Uruguay — DBO. Morgenochtend om 10 uur korfballen op het terrein van Sta. Rosa: Yes — B.O.Y.S. Morgenochtend om 10 uur baseball op het Rifterrein: Caracas — Los Centauros.

GEEN AARDBEVING.

Hedenmorgen om 8.30 uur werden twee lichte schokken gevoeld in Willemstad, zodat het gerucht de ronde deed als zou er een aardbeving zijn geweest. Van militaire zijde vernemen wij evenwel, dat een motortorpedoboot aan het oefenen was en daarbij twee dieptebommen wierp.

DE KOMST VAN DE „ALDEBARAN".

Thans staat vast, dat het ss. „Aldebaran" met de Curaçaose atleten aan boord Maandag aankomt. Het juiste uur en de ligplaats van het schip zullen nog worden bekend gemaakt.

MAN VAN DE WATERVOORZIENING.

Op Curaçao is gisteren aangekomen de Directeur van de Rijks Drinkwater Voorziening van Nederland, de heer W. F. J. M. Krul. Hij is per KLM uit New York, via Miami gearriveerd en werd namens Zijne Excellentie de Gouverneur begroet door Kapitein E. C. J. M. van de Laarschot (RPD).

SCHEEPSBERICHTEN.

27 September.

Samlistar naar Las Palmas; Evelyn van Aruba; Douro naar Aruba.

28 September.

Governor van Engeland.

Bovenwinden

CONTACT TUSSEN DE BOVENWINDEN.

1 October wordt geopend de radiotelegrafische verbinding tussen St. Kitts en St. Maarten. Later zal ook een verbinding volgen met Saba en St. Eustatius en verder met de Benedenwindse eilanden. Hta tarief van deze gesprekken is 1.50 G. per minuut.

Binnenkort zal een telegrafische verbinding tot stand worden gebracht tussen Anguila en St. Maarten (RPD).

Aruba

ARUBAANSE KUNSTKRING.

Zijne Excellentie de Gouverneur heeft de statuten van de „Aruba Kunstkring" goedgekeurd (RPD).

NIEUWS VAN OVERAL

Zelfmoorden in Berlijn.

De massa van de Duitse bevolking leeft in een toestand van lethargie en wanhoop. Het aantal zelfmoorden stijgt voortdurend en het sterftecijfer van kinderen en volwassenen is verschrikkelijk hoog. Iedere dag vinden in Berlijn opstoppingen van het verkeer plaats, doordat wanhopige mensen onder rijdende trams of treinen springen. De meest verspreide soort zelfmoord is de gasdood. Niet eens alle doden krijgen een kist. Om hout voor het koken, voor het stoken of voor reparatie van beschadigde huizen te sparen, is het nu de gewoonte geworden, de doden in zaken van papier te begraven.

Synagogen in Moskou.

Er zijn op het ogenblik veertien synagogen in Moskou, die ieder ten minste één rabbi hebben. De bibliotheek bevat 16.000 boeken. De Sovjet-regering heeft toestemming gegeven voor het drukken van gedenkboeken en Joodse kalenders. De rabbi's zijn vrijgesteld van enige sociale taak en kunnen zich daardoor te meer wijden aan studie en onderwijs. Op hoge feestdagen zijn de synagogen overvol en soms moet de Russische bereden politie het verkeer regelen voor de bedehuizen.

Textielnood in U.S.A.

Een Amerikaans journalist was uitgenodigd een of andere plechtigheid op het Witte Huis bij te wonen. Hij bezat echter geen donker pak en kon het, hoeveel kledingzaken hij ook afging, nergens kopen ook,. Ten einde raad wendde hij zich tot een vriend, die hem zijn donker pak leende Ook Amerika heeft zijn textielnood!

Algemene Synode van de Kerk van Schotland.

De veldpredikers van Schotland hadden een tweedaagse conferentie ter gelegenheid van de Algemene synode van de Kerk van Schotland. Er waren vijf Duitse krijgsgevangen predikanten uitgenodigd. Zij woonden de besprekingen bij en konden hun meningen uitspreken. Tezamen met de Britse veldpredikers werden zij aan de Synode voorgesteld, toen de moderator „onze broeders in khaki, in het blauw der marine in het grijs van de luchtmacht en in het Feldgrau van het Duitse leger" begroette.

UIT DE PERS

HET GEPRUTS MET EEN RECHTSSCHOOL.

In de Knalpot schrijft student Wim van Eps o.a.:

„Inplaats van direct plannen te maken voor een volledige Middelbare school gaat men zijn krachten en geld verprutsen aan een nieuwigheid: een rechtsschool. Hoewel ik mij herinner dat bij dat voorstel enige statenleden protest lieten horen, is het plan er toch doorgekomen. De nadelen van zo'n school zijn onnoemelijk ,ik zal even een paar opsommen.

a. De toelatingseisen zijn zo laag (zelfs met M.U.L.O. kan men erop komen) adt er van een geegen rechtsstudie nooit sprake kan zijn.

b. Door de opzet van deze school een Universitaire omgeving missen die van enorme waarde voor vorming en ontwikkeling van den student is.

d. Een vierde nadeel van deze rechtsschool zal wezen dat de afgeleverde krachten zo niet minderwaardig zijn, dan toch voor minderwaardig aangezien zullen worden.

Men krijgt een teveel aan juridisch onderlegde personen, die waarschijnlijk toch niet voor die betrekkingen in aanmerking komen waarvoor een Meester in de Rechten wordt vereist en zich dus tevreden moeten gaan stellen met diverse gouvernementsbaantjes, waarvoor nu reeds verschillende opleidingen bestaan.

Was het misschien de bedoeling dat deze rechtschool ook mensen buiten Curaçao zou aantrekken, bijv. uit Suriname, dan kan men direct inzien dat men gauwer iemand naar Nederland zal sturen dan naar Curaçao, waar de kosten voor levensonderhoud hoger zijn, terwijl men in Nederland een degelijken studie en een hogere graad krijgt. Eerder stuurt men immers ook zijn zoon naar Holland (de schrijver bedoelt Nederland) dan naar Suriname momenteel voor de Medische Studie."

DOUANE EN LUCHTVERKEER.

Was Piet Bakker blijkens zijn Dinsdag door ons overgenomen artikel ontevreden over de Amsterdamse douane, De Groene schrijft:

Hoezeer het werk van de K.L.M. tot onze verbeelding spreekt, het is eerder uiteengezet. Hoe het tot de verbeelding spreekt van buitenlanders, die voor het eerst na jaren op Schiphol het geteisterde Nederland binnen komen dalen: het is een genoegen dit telkens te constateren. Maar hoe weinig het tot de verbeelding blijkt te spreken van de hoogste instanties van ons douanewezen, is verdrietig.

Als men om een uur of twaalf in de douaneloods van Schiphol komt, vol met mensen uit Engeland, Frankrijk, België, Scandinavië, Zwitserland, wil het gebeuren, dat er slechts twee beambten aanwezig zijn voor controle van de paspoorten en een zeer gering aantal douaniers om de koffers na te zien.

De beambten werken snel en vaardig, hen treft niet de minste blaam, maar de reizigers kan deze geringe bezetting een uur oponthoud kosten.

Het luchtverkeer bedoelt een snel verkeer te zijn.

De K.L.M. voorziet hierin; de betrokken douanediensten hebben er echter voor te zorgen, dat de goede indrukken, die bij aankomst op Schiphol ontvangen zijn, bij het vertrek-dan-eindelijk niet weer volkomen zijn verdwenen.

Ontvangen

PAPIAMENTSE SPREEKWOORDEN.

Bij de Paulus Drukkerij is een boek verschenen, getiteld „Proverbionan Papiament" (Papiamentse Spreekwoorden). De spreekwoorden zijn naar de letter gerangschikt, zodat men ze kan opzoeken. Het boek dat 72 bladzijden telt, kost slechts één gulden.

De Knalpot, September 1946. lustrum vierde. Na vijf jaren, zo schrijft Willem Meyer, zitten de oud-AMS-ers al op de universiteiten van Noord- en Zuid-Amerika, in Amsterdam, Delfst en Leiden. Welk band de Knalpot voor deze jongelui is, behoeft niet te worden gezegd. Welk een aanwinst deze diaspora voor de Knalpot is blijken uit de correspondenten dit uit de opd-leerlingen groeien: H. Ghering Tilburg, Wim van Eps in Amsterdam.

Het is een goed blad ge... den. Onze gelukwensen met fraai uitgegeven jubileum... mer wij vernemen verder ... mer. Wij verwijzen verder de rubriek „uit de pers". Uit de pers.

Czechoslovakia, door Robert J. Kerner, in de United Nations Series, University of California Press, $ 5.

Sedert de dag dat Vader Tsjech op de heuveltop van Rip in de vijfde eeuw zijn kinderen aan zich zag voorbijtrekken en hen het land aanwees, dat thans naar hem en zijn verwanten Tsjechoslowakije heet, is er veel in Midden-Europa gebeurd. Volken zijn gekomen en gegaan, Staten gecreëerd (nooit geboren) en ... een gevallen.

En een van de jongste staten omvatte een van Europa's oud... ste volken: Tsjechoslowakije. Feitelijk woonde in dit land ... menigte van volken: Bohemers, Moraviërs, Tsjechen en Slowaken en nog anderen.

„Tsjechisch" als bijvoeglijk naamwoord van Tsjechoslowakije te bezigen, zoals men thans wel ziet, is even vreemd als Salland... in plaats van Nederlands te ... gen. Toen de Tsjechen kwamen woonden in hun verkozen gebied de Markmannen, Duitsers, en was het begin van de strijd tussen Duitsers en Tsjechen. Andere volken, nauw verwant, volgden alras: de Boii, waarnaar Bohemen (zonder -n geschreven) genoemd werd, de Slowaken e.a.

Het is ook in dit werk uit de reeds vaker geannonceerde United Nations Series een verdienste, dat men de oude historie ... en de nieuwe verwikkeling ... voerig en met feiten gestaafd ... schrijft. Voor wie een accuraat beeld van een van Europa's meest belovende landen wenst is ... de bron.

Met name het hoofdstuk over de godsdienst, het schisma in de Katholieke Kerk en de opkomst en ondergang van verschillende kerken, is met veel openhartigheid en objectiviteit beschreven.

Onvermijdelijk was het dat de laaste hoofdstukken — als ... wel steeds met contemporaine geschiedschrijving — niet van ... kere eenzijdigheid zijn vrij te pleiten. Doch wat is er wel van ... te pleiten, wat sedert 1939 ... schreven werd op historisch gebied.

Dit boek is weer een aanwinst in de reeks.

Bekendmaking

De Deviezencommissie brengt in herinnering dat ingevolge artikel 1 van het Besluit van den Gouverneur d.d 30 Juli 1946 (P.B. 1946 No. 120) ingezetenen, die bij eenige instelling in het buitenland waarden als bedoeld in genoemd artikel onder berusting hebben, deze waarden onverwijld ter beschikking dienen te stellen van de Deviezencommissie. De beschikbaarstelling dient te geschieden **vóór 15 October 1946** door tusschenkomst van een der locale banken.

Onder bovengenoemde te liquideeren waarden zijn o.m. begrepen: metaal en papiergeld, bankbiljetten en soortgelijke betaalmiddelen met uitzondering van gouden munten; checques, wisselbrieven, betaalbaargestelde talons, coupons en dividendbewijzen, saldi in rekening - courant.

Zij die hieraan opzettelijk geen gevolg geven, zijn ingevolge artikel 43 van de Deviezenlandsverordening 1940 strafbaar met gevangenisstraf van ten hoogste vier jaren of geldboete van ten hoogste tienduizend gulden.

Namens de Commissie
H. L. BRAAM.

Participación.

Comisión di divisa ta participa, cu segun articulo 1 di disposición di Gouverneur di 30 di Juli 1946, (P.B. 1946 No. 120) tur habitantenan cu tin valores colocá na cual institución na estranheria, mester pone e valornan ei lo mas pronto posibel na disposición di Comisión di divisa.

Esei mester sosodé promé cu dia **15 di October 1946**, pa mediacion di un bancó local. Bon di e valor nan ei cu mester worde liquidá ta cai entre otro. placa di papel y metal, biljetchi di banki, y otro medionan di pago, cu excepción di placa di oro, cheque, letra di cambio, talon nan negociable, coupon y recibonan di dividendo, y saldonan di cuenta corriente.

Esun cu no cumpli cu e obligación ei ta castigable, segun articulo 43 di „ley di divisa 1940" cu pena di prison de maximo 4 aña, o boet di maximo 10 mil florin.

Na Nomber di Comision.
H. L. BRAAM